

CHLAMIDIOZĖ KAUNO ZOOLOGIJOS SODE

V. Liutkevičienė, V. Pileičikienė, A. Ganusauskas, J. Bagdonas, V. Baliukonienė, G. Gerulis

Chlamidiozė - infekcinė liga, kurią sukelia gramneigiami mikroorganizmai - chlamidijos. Tai vidiniai branduolį turinčių ląstelių parazitai. Chlamidijos nesugeba produkuoti ATF, slopina ląstelės DNR sintezę. Jos savo organizmo proteino ir DNR sintezei eikvoja šeimininko ląstelės energiją [7]. Žmonėms, paukščiams, žinduoliams ir šaltakraujams gyvūnams chlamidijos sutrikdo kvėpavimo takų, virškinimo trakto, CNS, akių ir urogenitalinės sistemos veiklą, sukelia ūmines bei lėtines ligas. Chlamidijos patogeniškos net augalams. Jomis galima užsikrėsti aerogeniniu būdu, per žmonių ir gyvulių sekretus ar ekskretus [4]. Aprašytas ir transmisinis užsikrėtimo chlamidijomis būdas [3].

Chlamidijos mikroorganizmų sistematikoje sudaro *Chlamydiales* būrį, *Chlamydiaceae* šeimą, *Chlamydiacianes* giminę. Į pastarąją įeina trys rūšys: *Ch. prittaci*, *Ch. trachomatis* ir *Ch. pneumonia*.

Ch. prittaci sukelia paukščių ir žinduolių ligas. Žmonės nuo jų susergera ornitoze [9]. Padermės, sukeliančios avims abortą, o pelėms meningopneumoniją, taip pat patogeniškos žmogui [8]. Be to patogeniškos žmogui yra ir *Ch. trachomatis* bei *Ch. pneumonia* [1].

Kauno zoologijos sodo augintiniai dažnai serga neaiškios kilmės konjunktyvitu ir pneumonija. Sąlygos, kuriomis jie čia gyvena, visiškai nepanašios į natūralias. Be to, vienoje teritorijoje koncentruotai gyvena skirtingų rūšių gyvūnai. Chlamidijoms gyvuoti sąlygos palankios, nes šiems mikroorganizmams būdingas ne rūšinis, bet audinių tropizmas [5]. Visa tai paskatino mus ištirti, kaip Kauno zoologijos sode išplitusi chlamidiozė.